

College voor Toetsen en Examens

ENGELSE TAAL EN LITERATUUR VWO

VAKINFORMATIE
STAATSEXAMEN 2023

Versie: 1 april 2022

De vakinformatie is vastgesteld door het College voor Toetsen en Examens (CvTE). Het CvTE is verantwoordelijk voor de afname van de staatsexamens voortgezet onderwijs en draagt zorg voor de kwaliteit en het niveau van de examens.

De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) is belast met de praktische uitvoering en organisatie van de staatsexamens. Met vragen over deze vakinformatie kun je contact opnemen met de afdeling Examendiensten van DUO: (050) 599 89 33 of staatsexamens@duo.nl.

INHOUD

1	INLEIDENDE OPMERKINGEN	4
2	EXAMENPROGRAMMA	4
3	CENTRAAL EXAMEN	5
4	COLLEGE-EXAMEN	5
4.1	SCHRIFTELIJK COLLEGE-EXAMEN	5
4.2	MONDELING COLLEGE-EXAMEN	5
5	BEREKENING EINDCIJFER	6
	BIJLAGE 1 BESCHRIJVING EXAMENSTOF	6
	BIJLAGE 2 TOELICHTING SCHRIJFVAARDIGHEID	9
	BIJLAGE 3 PRESENTATIE	10
	BIJLAGE 4 LITERATUURDOSSIER	11
	BIJLAGE 5 VOORBLAD	13
	BIJLAGE 6 LIJST MET AUTEURS	14
	BIJLAGE 7 KEUZELIJSTEN	15

1 INLEIDENDE OPMERKINGEN

- Het staatsexamen Engelse taal en literatuur vwo heeft drie onderdelen: een centraal examen (paragraaf 3), een schriftelijk college-examen (paragraaf 4.1) en een mondeling college-examen (paragraaf 4.2).
- Je moet je literatuur dossier op papier, in tweevoud, vóór 1 april 2023, opsturen naar DUO (zie Bijlage 4).
- Voor het mondeling college-examen moet je thuis een presentatie in het Engels voorbereiden en hiervoor een poster meebrengen naar het examen.
- Voor te lezen romans/ toneelstukken is een advieslijst met auteurs opgenomen (Bijlage 6), waaruit je een keuze kunt maken. Ook voor de korte verhalen en gedichten zijn lijsten opgenomen (Bijlage 7), waaruit je verplicht een keuze moet maken.
- In het document 'Toegestane hulpmiddelen' (onder [Vakinformatie voor het staatsexamen](#) op de site van DUO) staat vermeld welke hulpmiddelen je zelf voor het examen moet meenemen.
- Je kunt je voorbereiden met behulp van een lesmethode.
- Voorbeeldmateriaal voor het examen staat op [Oefenen voor het staatsexamen vo](#), en ook op [Examenblad.nl](#).

2 EXAMENPROGRAMMA

Het examenprogramma is verdeeld in domeinen en subdomeinen. De beschrijving van de (sub)domeinen en het vereiste niveau staat in [Bijlage 1](#). In onderstaande tabel geeft een 'ja' aan in welk examen een (sub)domein getoetst wordt.

Tabel 1 verdeling van domeinen en subdomeinen over de verschillende examens

domein	subdomein	centraal examen	schriftelijk college-examen	mondeling college-examen
A. leesvaardigheid		ja	nee	nee
B. kijk- en luistervaardigheid		nee	nee	ja
C. gespreksvaardigheid	gesprekken voeren	nee	nee	ja
gespreksvaardigheid	spreken	nee	nee	ja
D. schrijfvaardigheid	taalvaardigheden	nee	ja	nee
E. literatuur	literaire ontwikkeling	nee	nee	ja
literatuur	literaire begrippen	nee	nee	ja
literatuur	literatuurgeschiedenis	nee	nee	ja

3 CENTRAAL EXAMEN

Het centraal examen toetst leesvaardigheid (zie [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#)). Je krijgt teksten te lezen waarover je vragen moet beantwoorden. Er zijn meerkeuzevragen en open vragen. Beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Dit examen duurt 150 minuten.

4 COLLEGE-EXAMEN

4.1 SCHRIFTELIJK COLLEGE-EXAMEN

Het schriftelijk college-examen toetst schrijfvaardigheid (zie [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#)). Voor schrijfvaardigheid krijg je deeltcijfer a, met wegingsfactor 0,3. De duur van dit examen is 120 minuten.

Je krijgt de opdracht om een betoog te schrijven, waarin je een stelling met drie argumenten onderbouwt (zie [Bijlage 2](#)).

Bij de beoordeling van de schrijfofdracht wordt gelet op inhoud, grammaticale correctheid, spelling/layout/interpunctie, woordkeus en coherentie. Het minimum aantal te gebruiken woorden bij de schrijfofdracht is 300.

4.2 MONDELING COLLEGE-EXAMEN

In het mondeling college-examen worden spreek- en gespreksvaardigheid, kijk- en luistervaardigheid en literatuur getoetst (zie [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#)). Dit examen bestaat uit drie onderdelen: een presentatie, een gesprek over een casus en een gesprek over literatuur. Voor de presentatie en het gesprek over de casus samen krijg je deeltcijfer b, en voor het onderdeel literatuur krijg je deeltcijfer c. Het mondeling college-examen (exclusief de voorbereiding van de casus) duurt in totaal 25 minuten.

Op de site van DUO staan onder het kopje 'Ook mondeling examen doen' [informatiefilmpjes](#) waarin getoond wordt hoe een mondeling college-examen verloopt.

Vorbereiding casus

Voorafgaand aan het mondeling college-examen krijg je 20 minuten tijd om je gesprek voor te bereiden aan de hand van een casus (een tekst) die je in het voorbereidingslokaal ontvangt. Je mag aantekeningen maken. Deze aantekeningen mag je bij het gesprek als hulpmiddel gebruiken.

Presentatie (eerste deel van deeltcijfer b)

Het examen begint met jouw presentatie in het Engels over een van tevoren (thuis of op school) voorbereid onderwerp. Dit onderdeel duurt 5 minuten. In [Bijlage 3](#) staat meer informatie over de presentatie.

Gesprek naar aanleiding van de casus (tweede deel van deeltcijfer b)

Daarna voer je een gesprek in het Engels (8 minuten) over de casus die bestudeerd is in het voorbereidingslokaal. Er wordt van je verwacht dat je de gestelde vragen begrijpt, daarop reageert en actief deelneemt aan het gesprek.

De uitspraak wordt meegewogen bij de beoordeling van gespreksvaardigheid.

Het onderdeel luistervaardigheid wordt beoordeeld tijdens het gesprek.

Bespreking literatuur

In het derde deel van dit mondeling college-examen wordt je kennis van de literatuur getoetst aan de hand van je ingestuurde literaturoffier. In [Bijlage 4](#) staan de voorwaarden waaraan dit literaturoffier moet voldoen. Ook dit onderdeel van het examen wordt in het Engels afgenomen. De bespreking duurt 12 minuten. Vragen die gesteld worden over de gelezen werken kunnen betrekking hebben op:

- auteur en periode waarin deze leeft/leefde
- genre
- inhoud
- structuur

- titel (eventueel ondertitel), motto, thema, plaats van handeling, tijd en ruimte en de personages
- rijm, metrum, beeldspraak in de gedichten
- leeservaringen: je moet beargumenteerd verslag kunnen uitbrengen van je mening, gevoelens en ideeën over de gelezen werken
- literaire geschiedenis in relatie tot het gelezen werk
- literaire begrippen in relatie tot het gelezen werk

Tabel 2 overzicht van het mondeling college-examen

opdracht	taal	tijdsduur	deelcijfer	wegingsfactor
bestuderen van de casus in het voorbereidingslokaal		20 minuten		
presentatie en gesprek naar aanleiding van de casus	Engels	5 minuten (presentatie) 8 minuten (gesprek)	b	weging: 0,3
bespreking literatuur	Engels	12 minuten	c	weging: 0,4

5 BEREKENING EINDCIJFER

Het eindcijfer is het gemiddelde van het cijfer voor het centraal examen en het cijfer voor het college-examen.

Eindcijfer: (cijfer centraal examen + cijfer college-examen) gedeeld door 2, afgerond op een heel getal.

Het cijfer voor het college-examen wordt berekend door elk van de deelcijfers te vermenigvuldigen met de bijbehorende wegingsfactor, de resultaten bij elkaar op te tellen en de uitkomst vervolgens af te ronden op 1 decimaal.

Cijfer college-examen: (0,3 keer deelcijfer a + 0,3 keer deelcijfer b + 0,4 keer deelcijfer c), afgerond op 1 decimaal.

BIJLAGE 1 BESCHRIJVING EXAMENSTOF

DOMEIN A: LEESVAARDIGHEID

Bij het lezen van een tekst in het Engels kun je:

- aangeven wat voor een tekst het is;
- relevante informatie opzoeken;
- de belangrijkste informatie eruit halen;
- aangeven hoe de tekst is opgebouwd;
- verbanden tussen teksten of tekstdelen aangeven en conclusies trekken;
- details begrijpen;
- kennis van land en samenleving gebruiken om teksten te begrijpen;
- strategieën gebruiken om een onbekende formulering te begrijpen;
- de bedoeling, de opvatting of het gevoel van de auteur begrijpen.

DOMEIN B: KIJK- EN LUISTERVAARDIGHEID

Tijdens een gesprek in het Engels kun je:

- vragen begrijpen die gesteld worden;
- informatie begrijpen die gegeven wordt;
- strategieën toepassen om je gesprekspartner (beter) te begrijpen;
- conclusies trekken met betrekking tot bedoelingen, opvattingen en gevoelens van je gesprekspartner;
- anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van het gesprek;
- strategieën gebruiken om een onbekende formulering te begrijpen;
- de woorden van je gesprekspartner gebruiken in jouw reacties;
- kennis van land en samenleving gebruiken om je gesprekspartner te begrijpen.

DOMEIN C: GESPREKVAARDIGHEID

Subdomein: Gesprekken voeren

Tijdens een gesprek in het Engels kun je:

- adequaat reageren;
- informatie vragen en geven;
- je mening en gevoelens uiten en deze met argumenten ondersteunen;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- strategieën toepassen om het gesprek gaande te houden;
- je taalgebruik, toon en houding aanpassen aan je gesprekspartner en het doel van de communicatie;
- strategieën gebruiken om een formulering te vinden voor woorden of uitdrukkingen die je niet kent.

Subdomein: Spreken (presentatie)

Je kunt mondeling in het Engels:

- informatie die je verzameld hebt, presenteren en daarbij rekening houden met doel en publiek;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- standpunten en argumenten verwoorden.

DOMEIN D: SCHRIJFVAARDIGHEID

Subdomein: Taalvaardigheden

Je kunt schriftelijk in het Engels:

- adequaat communiceren met anderen;
- informatie vragen en geven;
- je mening en gevoelens uiten en vragen naar die van anderen;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- standpunten en argumenten formuleren;
- informatie gebruiken uit gegeven bronnen;
- adequaat informatie uit een woordenboek gebruiken.

DOMEIN E: LITERATUUR

Subdomein:

Je kunt een gesprek voeren over jouw leeservaringen aan de hand van literaire werken geschreven in het Engels door Engelstalige auteurs (geen vertalingen naar het Engels van anderstalige auteurs). Je kunt uitleggen wat jouw ideeën zijn over een werk en je mening geven.

Je kunt vertellen over de auteur, het genre, de inhoud, de personages, de plaats en tijd van handeling, het thema, de titel.

Bij gedichten kun je vertellen over inhoud, rijm, metrum, en beeldspraak. Zie ook de opmerkingen op pagina 6.

Subdomein: Literaire begrippen

Je kunt literaire tekstsoorten herkennen en onderscheiden, en literaire begrippen hanteren in de interpretatie van literaire teksten.

Subdomein: Je kent de hoofdlijnen van de literatuurgeschiedenis en kunt de gelezen literaire werken plaatsen in dit historisch perspectief.

Een uitgebreide beschrijving van de examenstof staat in de [syllabus](#) op [Examenblad.nl](#), of in de [handreiking](#) op [SLO.nl](#).

VEREIST NIVEAU TAALBEHEERSING ENGELS VWO

Domein A leesvaardigheid: 85% B2 en 15% C1

Domein B kijk- en luistervaardigheid: B2

Domein C gespreksvaardigheid: B2

Domein D schrijfvaardigheid: B2

Beschrijving niveaus: Europees Referentie Kader, [ERK.nl](#)

BIJLAGE 2 TOELICHTING SCHRIJFVAARDIGHEID

Voor het schrijfexamen moet je een betoog schrijven.

Een betoog is een tekst waarin je een beargumenteerd standpunt inneemt.

Een betoog heeft als doel de lezer van een standpunt te overtuigen.

Hieronder zie je hoe de schrijfpodracht voor een betoog eruit ziet.

SCHRIJFVAARDIGHEID ENGELS VWO

Voorbeeld thema 1

In moderne videospellen werpen de helden de wereldorde van goed en kwaad omver. Geef aan hoe het gedrag van de helden soms volkomen anders is dan onze traditionele waarden. Wat voor invloed heeft dit op de kinderen/ volwassenen die deze spellen spelen?

Voorbeeld thema 2

Sommige studies zijn zeer gewild en daarom melden zich meer studenten aan dan er aangenomen kunnen worden. Voor deze studies werd een loting ingevoerd. Het gemiddelde cijfer voor de examenvakken bepaalt de kans op toelating. Nu wil men weer van dit systeem af. In plaats van de loting zou er dan een sollicitatiegesprek of een soort toelatingsexamen moeten plaatsvinden. Wat vind jij als toekomstig student?

Opdracht

Kies één van de twee hierboven genoemde thema's en schrijf hierover een betoog. Formuleer jouw stelling en onderbouw in je betoog jouw stelling met drie argumenten.

Aanwijzingen

- Sla na elke alinea een regel over.
- Vermeld het aantal gebruikte woorden in de rechterbovenhoek (minimaal 300).
- Het gebruik van woordenboeken is toegestaan.

Structuur

kop	titel (Bedenk een titel.)
alinea 2, 3 en 4	verbinding en kernzin van uw eerste (tweede, derde) argument en motivering van dit argument
slotalinea	jouw conclusie/persoonlijke mening (Geef ook een samenvatting van jouw argumenten. Dit is geen letterlijke herhaling en er mogen geen nieuwe argumenten genoemd worden.)

Tips

1. Kies een pakkende/passende titel.
2. Herhaal bij de conclusie niet alles wat je al hebt beschreven.

BIJLAGE 3 PRESENTATIE

Het mondeling examen begint met jouw (poster)presentatie. Je houdt een presentatie in het Engels. Na afloop kan de examiner enkele vragen over jouw onderwerp stellen. De presentatie met eventuele vragen duurt maximaal 5 minuten (3 tot 4 minuten presenteren en 1 minuut vragen).

ONDERWERP

Je bent vrij in je keuze, maar het onderwerp moet wel een directe relatie hebben met de Engelse taal en cultuur, bijvoorbeeld: Hadrian's Wall, Mount Rushmore, Ayers Rock. Je kunt er ook voor kiezen om een boek of een schrijver van je lijst als onderwerp te nemen.

Let erop dat de diepgang van het onderwerp overeenkomt met vwo-niveau.

POSTER

Minimaal A3-formaat. Op de poster (zelfgemaakt) staan een titel, illustraties en weinig tekst (maximaal 10 trefwoorden). Je mag geen powerpointpresentatie gebruiken.

Er is een uitzondering voor vso-leerlingen. Zij mogen voor de presentatie bij de moderne vreemde talen wél gebruik maken van een digitale presentatiemethode. Er mag slechts één afbeelding (slide) worden getoond, vergelijkbaar met een papieren poster. Voorwaarde is dat de school de beschikking heeft over voldoende middelen om dit te faciliteren.

PRESENTATIE

Je houdt de presentatie aan de hand van de poster. Je mag geen aantekeningen gebruiken.

BEOORDELING

De presentatie wordt beoordeeld op thema en niveau, opbouw (introductie, hoofdelementen, argumentatie, afsluiting), taalgebruik (grammaticale correctheid, woordenschat, uitspraak), de beantwoording van eventuele vragen en algemene presentatievaardigheden.

BIJLAGE 4 LITERATUURDOSSIER

SAMENSTELLEN LITERATUURDOSSIER

- Kies:
 - zes romans én
 - drie korte verhalen én
 - drie gedichten
- Het moet gaan om volledige en oorspronkelijk Engelstalige werken. Bewerkingen worden alleen geaccepteerd als het vertalingen betreft van een variant van het Engels van vóór 1700 naar hedendaags Engels.
- Voor de romans is er een keuzelijst met geadviseerde auteurs ([Bijlage 6](#)). Niet toegestaan zijn: scholieren- of studentenuitgaven (simplified or abridged versions).
 - maximaal twee romans mogen worden vervangen worden door toneelstukken
- Voor de korte verhalen en gedichten zijn er lijsten waaruit verplicht gekozen moet worden ([Bijlage 7](#)).
- Zorg voor variatie in genres, auteurs, literaire periodes
 - uit de periode van vóór 1900: minimaal twee romans of toneelstukken én twee gedichten
 - één titel per auteur per genre
 - toegestaan is een roman, een gedicht en/of een kort verhaal van dezelfde auteur

Op je lijst vermeld je per gelezen roman of kort verhaal:

- de schrijver
- de titel
- het jaar van eerste publicatie
- het aantal bladzijden

De werken dienen in chronologische volgorde te worden vermeld. Ga hierbij uit van het eerste jaar van publicatie.

Je maakt per gelezen roman of kort verhaal een samenvatting van minimaal 10 tot maximaal 16 regels in het Nederlands of Engels.

Gebruik het voorblad ([Bijlage 5](#)) voor het noteren van jouw gegevens.

Neem voor jezelf de lijst met gelezen werken, de samenvattingen van de boeken en de uitgeprinte teksten van de gedichten mee naar het examen.

OPSTUREN LITERATUURDOSSIER

Je stuurt op papier in tweevoud vóór 1 april 2023:

- het voorblad
- de lijst met gelezen werken
- de teksten van de gekozen gedichten
- de samenvattingen van de romans en de korte verhalen

naar:

DUO staatsexamens vo
Postbus 30158
9700 LK Groningen

Neem contact op met [DUO](#) als je na drie weken nog geen ontvangstbevestiging hebt ontvangen. Kandidaten die geen literatuu dossier hebben opgestuurd, worden voor dit vak niet opgeroepen voor het

mondeling college-examen.

Bovenstaande regeling geldt alleen voor reguliere staatsexamenkandidaten. Kandidaten uit het vso sturen het literaturofficeer niet op, maar hebben het wel op school klaarliggen, uiterlijk op 1 april.

Je mag na het opsturen van het literaturofficeer één werk vervangen door een ander werk. Dit kan alleen op voorwaarde dat je het gewijzigde literaturofficeer op de dag van het examen uiterlijk om 9.30 uur in tweevoud inlevert bij het secretariaat.

Wie geen gewijzigd literaturofficeer inlevert, wordt geëxamineerd aan de hand van het literaturofficeer dat vóór 1 april is opgestuurd.

BIJLAGE 5 VOORBLAD

Literatuuordossier
Engelse taal en literatuur
staatsexamen vwo
(inzenden vóór 1 april 2023)

Persoonsgegevens

Voornaam en achternaam:

Examen Dienst (ED)-nummer:

BIJLAGE 6 LIJST MET AUTEURS

De genoemde auteurs in de lijst hieronder zijn een garantie voor een lijst met romans met een duidelijk voldoende literair gehalte en moet als een advieslijst gezien worden. Alle romans van de genoemde auteurs zijn toegestaan.

Schrijvers van (literaire) fantasy verhalen en thrillers/detective stories zijn niet toegestaan. Evenmin zijn scenario's van films (eventueel gebaseerd op erkende romans) toegestaan. Voor wat betreft fantasy zijn er specifieke uitzonderingen, zoals J.R.R. Tolkien of een voorbeeld van het genre uit de Romantiek.

Voor korte verhalen en gedichten verwijzen we naar een aparte verplichte lijst met schrijvers én titels ([Bijlage 7](#)).

Tabel 3 overzicht auteurs

Adams, Douglas	Coetzee, John	Hamid, Mohsin	Mason, Daniel
Adichie,	Maxwell	Ishiguro, Kazuo	Mawer, Simon
Chimamanda	Conrad, Joseph	Jacobson, Howard	McCourt, Frank
Adiga, Aravind	Cooper, James	Joyce, James	McCourt, Malachy
Albee, Edward	Fennimore	Kerouac, Jack	McEwan, Ian
Amis, Kingsley	Damon Galgut	Kesey, Ken	McInerney, Jay
Amis, Martin	Defoe, Daniel	Kosinski, Jerzy	Melville, Herman
Angelou, Maya	Harding, Paul	Lahiri, Jhumpa	Miller, Arthur
Atwood, Margaret	Hardy, Thomas	Lawrence, D.H.	Mistry, Rohinton
Austen, Jane	Hawthorne,	Lee, Harper	Mitchell, David
Bainbridge, Beryll	Nathaniel	Naipaul, V.S.	Morrison, Blake
Ballard, J.G.	Heller, Joseph	O'Brien, Tim	Morrison, Toni
Banks, Iain	Hemingway, Ernest	O'Hanlon, Redmond	Murdoch, Iris
Barker, Pat	Hosseini, Khalid	Ondaatje, Michael	Nabokov, Vladimir
Barnes, Julian	Hulme, Keri	Orwell, George	Shaw, George Bernard
Barth, John	Huxley, Aldous	Osborne, John	Sillitoe, Alan
Beatty, Paul	Irving, John	Ozeki, Ruth	Singer, Isaac Bashevis
Bellow, Saul	Dickens, Charles	Pierre, D.B.C.	Smith, Zadie
Bernières, Louis de	Doctorow, Edgar	Potok, Chaim	Steinbeck, John
Bowles, Paul	Lawrence	Plath, Sylvia	Stoker, Bram
Boyd, William	Donoghue, Emma	Roth, Philip	Swift, Graham
Bradbury, Malcolm	Doyle, Roddy	Rhys, Jean	Swift, Jonathan
Bradbury, Ray	Du Maurier, Daphne	Rooney, Sally	Tartt, Donna
Brink, André	Eggers, Dave	Roy, Arundhati	Taylor, Douglas
Brontë, Charlotte	Eliot, George	Rushdie, Salman	Theroux, Paul
Brontë, Emily	Ellison, Ralph	Salinger, J.D	Tóibin, Colm
Brookner, Anita	Eng, Tan	Safran Foer,	Tolkien, J.R.R.
Bunyan, John	Faber, Michel	Jonathan	Twain, Mark
Burgess, Anthony	Faulkner, William	Saunders, George	Tyler, Anne
Burns, Anna	Faulks, Sebastian	Shakespeare,	Updike, John
Campbell, Aifric	Fielding, Henry	WilliamLessing,	Vonnegut, Kurt
Capote, Truman	Fitzgerald, Francis	Dorris	Waters, Sarah
Carrol, Lewis	Scott	Lodge, David	Walker, Alice
Catton, Eleanor	Flanagan, Richard	Lurie, Alison	Wilde, Oscar
Chatwin, Bruce	Forster, E.M.	Macintyre, Ben	Williams, John
Chaucer, Geoffrey	Fowles, John	Mailer, Norman	Winterson, Jeanette
(General Prologue	Golding, William	Malamud, Bernard	Wolfe, Tom
plus one Tale)	Graves, Robert	Mantel, Hilary	Wollstonecraft, Mary
Chopin, Kate	Greene, Graham	Marlowe,	Woolf, Virginia
Cline, Emma	Guest, Judith	Christopher	Yates, Richard
	Haddon, Mark	Martel, Yann	

BIJLAGE 7 KEUZELIJSTEN

KEUZELIJST KORTE VERHALEN

Voor vwo zijn alleen de korte verhalen waarachter de letter V of V/H is geplaatst mogelijk.

Tabel 4 keuzelijst korte verhalen

Auteur	Titel	Niveau
Julian Barnes	East Wind	V
Ambrose Bierce	An Occurrence at Owl Creek Bridge	V
Ambrose Bierce	The 'Coup de Grace'	V/H
Erskine Caldwell	The First Autumn	H
Truman Capote	Children on Their Birthdays	V/H
Joseph Conrad	The Lagoon	V
Stephen Crane	The Bride Comes to Yellow Sky	V
Roald Dahl	Parson's Pleasure	H
E.L. Doctorow	The Hunter	V
E.M. Forster	The Obelisk	V
Graham Greene	The Invisible Japanese Gentlemen	V/H
Thomas Hardy	The Grave by the Signpost/Handpost	V/H
Nathaniel Hawthorne	Young Goodman Brown	V
Ernest Hemingway	A Day's Wait	H
Ernest Hemingway	Cat in the Rain	H
Kazuo Ishiguro	A Family Supper	V/H
Shirley Jackson	The Lottery	H
James Joyce	Araby	V
James Joyce	Eveline	V/H
James Joyce	The Boarding House	V
D.H. Lawrence	The Wilful Woman	V/H
D.H. Lawrence	The Rocking-Horse Winner	V/H
Doris Lessing	Through the Tunnel	V/H
Doris Lessing	A Sunrise on the Veld	V/H
Ian McEwan	First Love, Last Rites	V
Bernard Malamud	The Jewbird	V
Hilary Mantel	Destroyed	V

Auteur	Titel	Niveau
Katherine Mansfield	The Garden Party	V/H
Toni Morrison	Recitatif	V/H
Flannery O'Connor	A Good Man Is Hard to Find	V/H
Liam O'Flaherty	The Sniper	H
Dorothy Parker	A Telephone Call	H
Edgar Allan Poe	The Tell-Tale Heart	V/H
Philip Roth	The Conversion of the Jews	V
Kristen Roupenian	Cat Person	H
Salman Rushdie	The Prophet's Hair	V
Saki (H.H. Munro)	The Open Window	V
Alan Sillitoe	On Saturday Afternoon	V/H
Alan Sillitoe	Mr Raynor the School Teacher	V/H
W. Somerset Maugham	Home	H
Jonathan Swift	A Modest Proposal	V
James Thurber	The Secret Life of Walter Mitty	H
John Updike	Wildlife	V
John Updike	Baby's First Step	V
Evelyn Waugh	Mr Loveday's Little Outing	V/H
Oscar Wilde	The Sphynx Without a Secret	V/H

KEUZELIJST GEDICHTEN

Tabel 5 keuzelijst gedichten Renaissance (before 1660)

Auteur	Titel
Sir Thomas Wyatt	I find no peace
Sir Thomas Wyatt	They flee from me
Edmund Spenser	From Amoretti, sonnet XV
Edmund Spenser	From Amoretti, sonnet LXXV
Christopher Marlowe	The Passionate Shepherd to His Love
William Shakespeare	Sonnets XII, XX, XXIX, LV, LXXIII, XCVII, CXVI, CXXX, CXXXVIII
John Suckling	Why so Pale and Wan
Richard Lovelace	To Althea, From Prison

Auteur	Titel
John Donne	A Valediction: Forbidding Mourning
John Donne	The Sun Rising
John Donne	The Good-Morrow
John Donne	Death be not proud
Ben Jonson	Song: To Celia "Drink to me only with thine eyes".
George Herbert	The Collar
George Herbert	Easter-Wings
Andrew Marvell	To His Coy Mistress

Tabel 6 keuzelijst gedichten Neoclassical Period (from 1660-1798) [Restoration – Augustan – Age of Reason]

Auteur	Titel
John Dryden	To the Memory of Mr Oldham <i>(kan voor het laatst gekozen worden in examenjaar 2024)</i>

Tabel 7 The Romantic Period (1798-1830)

Auteur	Titel
William Blake	The Lamb
William Blake	The Chimney Sweeper (Songs of Innocence and Songs of Experience)
William Blake	The Garden of Love
William Blake	The Tyger
William Blake	London
William Blake	The Poison Tree
William Wordsworth	Lines Written in Early Spring
William Wordsworth	Strange Fits of Passion
William Wordsworth	It Is a Beauteous Evening
William Wordsworth	I Wandered Lonely as a Cloud
William Wordsworth	The World is Too Much with Us
William Wordsworth	She Was a Phantom of Delight
William Wordsworth	The Solitary Reaper
Samuel Taylor Coleridge	The Rime of the Ancient Mariner
Samuel Taylor Coleridge	To Nature

Auteur	Titel
John Keats	When I Have Fears
John Keats	La Belle Dame Sans Merci
John Keats	Ode on a Grecian Urn
John Keats	To Autumn
John Keats	Bright Star
Percy Bysshe Shelley	Ozymandias
Percy Bysshe Shelley	England in 1819
Percy Bysshe Shelley	Ode to the West Wind

Tabel 8 Victorian Period (1830-1900)

Auteur	Titel
Alfred, Lord Tennyson	The Charge of the Light Brigade
Alfred, Lord Tennyson	The Lady of Shalott
Alfred, Lord Tennyson	The Lotus-Eaters
Robert Browning	My Last Duchess
Robert Browning	Porphyria's Lover
Matthew Arnold	Dover Beach
Gerard Manley Hopkins	God's Grandeur
Gerard Manley Hopkins	Pied Beauty
Gerard Manley Hopkins	Inversnaid

Tabel 9 Modern British Poetry (1900 -)

Auteur	Titel
Oscar Wilde	The Ballad of Reading Gaol
William Butler Yeats	Easter, 1916
William Butler Yeats	Sailing to Byzantium
William Butler Yeats	Leda and the Swan
William Butler Yeats	Among School Children
D.H. Lawrence	Piano
D.H. Lawrence	Snake
Rupert Brooke	The Soldier
Rupert Brooke	The Dead

Auteur	Titel
Siegfried Sassoon	Does It Matter?
Wilfred Owen	Anthem for Doomed Youth
Wilfred Owen	Futility
Wilfred Owen	Dulce et Decorum Est
Robert Graves	The Thieves
Dylan Thomas	A Refusal To Mourn the Death, by Fire, of a Child in
Dylan Thomas	London
Dylan Thomas	'Do Not Go Gentle into That Good Night'
Philip Larkin	First Sight
Philip Larkin	Talking in Bed
Ted Hughes	Thistles

Tabel 10 Other

Auteur	Titel
Edgar Allan Poe	Annabel Lee
Emily Dickinson	A Narrow Fellow in the Grass (The Snake)
Emily Dickinson	I Taste a Liquor Never Brewed
Emily Dickinson	Success Is Counted Sweetest
Walt Whitman	'O Captain! My Captain!'
Robert Frost	'Out, Out, -'
Robert Frost	Storm Fear
Robert Frost	The Road Not Taken
Stevie Smith	Not Waving But Drowning
W.E. Henley	Invictus
Maya Angelou	Still I Rise
e.e. cummings	since feeling is first
Langston Hughes	The Negro Speaks of Rivers
Langston Hughes	Suicide's Note
Seamus Heany	Blackberry-Picking
Seamus Heany	Death of a Naturalist
Anne Sexton	I Remember

COLLEGE VOOR TOETSEN EN EXAMENS

Het College voor Toetsen en Examens is namens de overheid verantwoordelijk voor de kwaliteit en het niveau van de centrale examens en toetsen in Nederland. Het heeft verschillende examens en toetsen onder zijn hoede.

cvte.nl

SAMEN BOUWEN WE AAN GOEDE TOETSEN EN EXAMENS

 Centrale Eindtoets primair onderwijs: de eindtoets die de overheid aanbiedt aan leerlingen uit groep 8. De uitkomst is een advies voor het best passende brugklatype. Centraleeindtoetspo.nl

 Centrale examens voortgezet onderwijs: het centrale deel van de eindexamens vmbo, havo of vwo. Het diploma geeft toegang tot passend vervolgonderwijs. Examenblad.nl

 Staatsexamens voortgezet onderwijs: examens voor iedereen die individueel of op vso-scholen niet in staat is via het regulier voortgezet onderwijs examen af te leggen. Staatsexamensvo.nl

 Centrale examens middelbaar beroeps-onderwijs: centrale examens Nederlandse taal en Engels voor studenten in het mbo. De uitkomst is onderdeel van het mbo-diploma. Examenbladmbo.nl

 Staatsexamens Nederlands als tweede taal: examens Nederlandse taal voor iedereen die Nederlands niet als moedertaal heeft. Het diploma toont aan dat het Nederlands voldoende is voor werk of opleiding. Staatsexamensnt2.nl